

ЧЕРЕЗ РОКИ І ПОДІЇ

Миколі Георгійовичу ПРОДАНЧУКУ,

*директору Наукового центру превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І.Медведя Міністерства охорони здоров'я України,
Голові Національної комісії України з Кодексу Аліментаріус*

60 років!

Докторові медичних наук, професорові, членові-кореспондентові Національної академії медичних наук України, заслуженому лікареві України Миколі Георгійовичу Проданчуку виповнюється 60 років.

Народився він 6 грудня 1954 р. у Чернівцях. Його дитячі та шкільні роки пройшли в затишному сімейному колі серед прекрасної буковинської природи. Ще юнаком він виявив потяг до знань, до опанування законів природи. Отже, вибір подальшого життєвого шляху був не випадковим.

Фах лікаря опанував у Чернівецькому державному медичному інституті у 1978 р. Микола Проданчук закінчив його з відзнакою та за рекомендацією Вченої ради був направлений на кафедру мікробіології, де займався науковою роботою під керівництвом свого вчителя – професора Володимира Кузьмовича Патратія. Результат пошуку – захист канди-

датської дисертації у 1984 році. Саме тоді ініціативний і здібний молодий учений створив у Чернівецькому державному медичному інституті токсикологічну науково-дослідну лабораторію, на базі якої у 1988 році організував у Чернівцях Всесоюзний науково-дослідний інститут токсикометрії (медико-екологічних проблем), з 1991 року підпорядкований МОЗ України.

Захист докторської дисертації «Організаційні, методичні та правові основи охорони здоров'я людини від потенційно небезпечних хімічних та біологічних факторів» у 1993 р. став для Миколи Георгійовича важливою віхою. Тоді ж на запрошення міністра охорони здоров'я України Юрія Прокоповича Спіженка переїхав до Києва, створивши та очоливши Національний інститут здоров'я, а після його реорганізації у 1994 р. був обраний колективом на посаду директора Інституту екології та токсикології імені Л.І. Медведя (ЕКОГІНТОКС).

Наслідуючи і розвиваючи традиції славної школи токсикологів і гігієністів ЕКОГІНТОКСу, Микола Георгійович спрямував колектив у русло найсучасніших і найнагальніших проблем. За кілька років Інститут став найпотужнішою науковою і експертною установою профілактичної медицини в системі охорони здоров'я України – Науковим центром превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки, який має високий міжнародний авторитет. Це єдиний в Україні науково-дослідний заклад, який підтримує світові пріоритети в експериментальній і превентивній токсикології. Сьогодні ЕКОГІНТОКС справедливо називають національним надбанням України.

У 1999 р. професор Проданчук М.Г. був обраний завідувачем кафедри гігієни та екології людини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика.

Торуючи власний шлях, М.Г. Проданчук охоплює широке коло наукових інтересів: профілактичну медицину, громадське здоров'я, токсикологію, гігієну, мікробіологію, медико-екологічні проблеми, екологічнозалежну патологію, економічні та правові аспекти медицини та охорони здоров'я. Саме такий всеохо-

плюючий підхід став підґрунтям створення ним наукової школи з комплексних досліджень у галузі токсикології, гігієни, медичної екології та соціальної медицини. Під його керівництвом успішно захищені 5 докторських та 12 кандидатських дисертацій, в тому числі щодо започаткованого ним наукового напрямку захищено 4 докторські і 7 кандидатських дисертацій. Він – автор понад 450 наукових публікацій, серед яких 6 монографій, 12 навчальних посібників, два підручники та 27 винаходів.

Для державного будівництва Миколою Проданчуком особисто й у співавторстві науково обґрунтовано низку законопроектів та окремих положень: «Про охорону навколишнього природного середовища», «Основи законодавства України про охорону здоров'я населення», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про безпеку та якість харчових продуктів» та інші, а також значний перелік нормативних актів у сфері охорони здоров'я.

Професор Проданчук М.Г. організував Товариство токсикологів України, Проблемну комісію з екогієни і токсикології МОЗ та НАМН України. Він – засновник і головний редактор наукових журналів «Сучасні проблеми токсикології, харчової та хімічної безпеки» та «Проблеми харчування», член редколегій журналів «Довкілля та здоров'я», «Комп'ютерна медицина», «Food & Chemical Toxicology» Pergamon Press.

У 1993 р. міністрами охорони здоров'я 50 європейських країн Миколою Георгійовича Проданчука обрано до Постійного комітету ВООЗ в Європі. Такої честі представник України був удостоєний уперше.

Він зробив значний внесок у зміцнення міжнародного авторитету України як експерт-токсиколог Програми ООН з довкілля (UNEP), експерт Міжнародного інституту наук про здоров'я в програмі Європейського Союзу щодо критеріїв безпечності харчових продуктів.

Професор Проданчук М.Г. – дійсний член Товариства токсикологів Америки – SOT, дійсний член Європейської токсикологічної асоціації – EUROTOX та Всесвітнього форуму токсикологів – IUTOX.

І ще цікава й неповторна лінія у здобутках Миколи Георгійовича. Саме завдяки таким справам колектив Наукового центру постає взірцем справжньої інтелігентності, шляхетного ставлення до людей і життя. Ним особисто започатковано благодійну та меценатську діяльність колективу Інституту: допомога дітям-сиротам, чорнобильським, ветеранським організаціям, щорічний благодійний бал-концерту на День Святого Миколая у Національній опері України, культурологічні проекти «Наша Україна в піснях і музиці», «Українська скрипка-1000 років», міжнародний кінофестиваль «Кінолітопис», художня галерея ЕКОГІНТОКС, перша в Україні Студія військово-історичного мистецтва.

***Щиро вітаємо ювіляра, бажаємо здоров'я,
творчого натхнення та нових наукових ідей!***

*Колектив Наукового центру превентивної токсикології,
харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І.Медведя,
Міністерства охорони здоров'я,
Товариство токсикологів України,
Редакційна колегія журналу «Сучасні проблеми
токсикології, харчової та хімічної безпеки»,
Національна комісія України з Кодексу Аліментаріус*